

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

Проректор з навчально-методичної роботи

Каріна КЕМАШКАЛО

СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНІ СТУДІЇ
робоча програма навчальної дисципліни

Галузь знань
Спеціальність
Освітній рівень
Освітня програма

05 "Соціальні та поведінкові науки"
051 «Економіка»
перший (бакалаврський)
«Економіка та економічна політика»

Статус дисципліни
Мова викладання, навчання та оцінювання

вибіркова
українська

Завідувач кафедри
економічної теорії та
економічної політики

Машенко

Марина МАЩЕНКО

Харків
2021

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри *Економічної теорії та економічної політики*

Протокол № 1 від 27.08.2021 р.

Розробники:

Мащенко М.А., д.е.н., доцент.

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри

Анотація навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Соціально-політичні студії» спрямована на вивчення суспільства як цілісної системи, виявлення законів соціальної взаємодії соціальних груп, інститутів, особистості; політики, політичних відносин і процесів; політичної культури, політичних систем і режимів, політичних партій та суспільно-політичних рухів, класів, соціальних груп, кланів, еліт, їх інтересів, форм діяльності, методів боротьби за владу тощо.

Мета навчальної дисципліни:

формування системи теоретичних знань щодо понятійно-категоріального апарату економічної політики, змісту соціальних і політичних інститутів, влади як суспільно-політичного феномену, особистості як суб'єкта соціально-політичних відносин, місця і ролі лідерства в соціально-політичній ієрархії; забезпечення оцінки та узагальнення інформації щодо ефективності діяльності соціальних і політичних інститутів суспільства.

Характеристика навчальної дисципліни

Курс	3
Семестр	6
Кількість кредитів ECTS	5
Форма підсумкового контролю	іспит

Структурно-логічна схема вивчення дисципліни

Пререквізити	Постреквізити
Економічна теорія	Всі дисципліни професійного та практичного циклу
Макроекономіка	
Мікроекономіка	
Філософія	

Компетентності та результати навчання за дисципліною

Компетентності	Результати навчання
Здатність аналізувати закономірності та давати науково-обґрунтовану оцінку етапів розвитку суспільно-історичного процесу	Застосовувати набуті теоретичні знання для аналізу та оцінки розвитку суспільно-історичного процесу
Володіти методами, прийомами та інструментарієм оцінки результатів функціонування та розвитку економічних систем на мікро, макро- рівнях	Вміти здійснювати аналітичне оцінювання сучасного становища та формувати основні принципи ефективного управління економікою на мікро- та макрорівнях
Здатність до розробки стратегії соціально-економічного розвитку	Набути навички для забезпечення розробки стратегії соціально-економічного розвитку

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Структура суспільства та базові соціальні інститути

Тема 1. Предмет і метод дисципліни “Соціально-політичні студії”

1.1. Предмет дослідження «Соціально-політичні студії». Соціальний статус. Соціальна роль. Функції соціально-політичних студій.

1.2. Закони соціально-політичної сфери суспільства. Сутність закону. Ознаки законів. Класифікація законів соціально-політичних студій за часом дії, за масштабом прояву, за способом прояву.

1.3. Методологія соціально-політичних студій. Поняття та види методів.

1.4. Становлення та розвиток вітчизняної соціально-політичної думки. Генезис соціально-політичної думки. Сучасні парадигми соціально-політичного знання.

Тема 2. Категоріальний апарат і функції соціально-політичних студій

2.1. Загальні соціологічні категорії. Категорії соціально-політичних студій (консенсусно-інтерактивні).

2.2. Концепції соціально-політичного знання. Структурно-функціональна концепція. Соціально-конфліктна концепція.

2.3. Концепція символічного інтеракціонізму. Концепція ролей. Концепція обміну. Синергетична концепція.

Тема 3. Соціальна структура суспільства

3.1. Поняття «соціальна спільність» і «соціальна група». Класифікація груп. Агрегація. Квазігрупа. Формальна група і неформальна група.

3.2. Соціальна структура суспільства. Соціально-професійна структура суспільства. Соціально-демографічна структура. Соціально-територіальна структура. Соціально-етнічна структура. Соціально-класова структура.

3.3. Сутність та історичні типи соціальної стратифікації. Соціальна стратифікація. Методологічні підходи до аналізу соціальної стратифікації. Критерії соціальної стратифікації. Форми стратифікації. Типи соціальної стратифікації.

3.4. Соціальна мобільність, види мобільності. Горизонтальна мобільність. Вертикальна мобільність. Висхідна соціальна мобільність. Низхідна соціальна мобільність. Інтергенераційна мобільність. Індивідуальна мобільність. Структурна соціальна мобільність. Обмінна соціальна мобільність.

Тема 4. Поняття, ознаки, структура й види соціальних інститутів

4.1. Соціальні інститути: поняття та види. Структура соціального інституту. Базові характеристики соціальних інститутів, що відрізняють їх від інших соціальних утворень. Функції, ролі та ознаки основних соціальних інститутів. Функції соціальних інститутів та зміни, що відбуваються в них.

4.2. Освіта як соціальний інститут. Система освіти. Види освіти. Освітні рівні. Соціальні функції освіти.

4.3. Проблеми розвитку сім'ї в сучасному суспільстві. основні тенденції розвитку сім'ї за останні кілька десятиліть.

Тема 5. Держава як основний інститут політичної системи

5.1. Держава як основний інститут політичної системи. Походження і сутність держави. Концептуальні підходи до аналізу сутності, походження і призначення держави.

5.2. Основні ознаки і функції держави. Історичний розвиток української держави.

5.3. Форми правління та державного устрою. Державні інститути та органи. Класифікація органів державної влади. Конституція України про основні засади державності. Правова та соціальна держава.

Тема 6. Громадські об'єднання та рухи. Політичні партії

- 6.1. Громадські об'єднання та рухи. Політичні партії та партійні системи.
- 6.2. Громадські організації і рухи в політичній системі. Типологія рухів.
- 6.3. Поняття «політична партія». Еволюція партій. Типологія партій. Різновиди партійних систем.

Тема 7. Політичне лідерство

7.1. Особистість як суб'єкт і об'єкт суспільних відносин. Особистість в соціології. Особистість – людина – індивід. Біологічне та соціальне в людині. Теорія розвитку особистості. Характерні риси особистості та її внутрішня духовна структура. Проблема соціалізації та інтеріоризація. Ресоціалізація особистості в перехідних суспільствах.

7.2. Політична участь. Критерії політичної участі.

7.3. Політична соціалізація. Фактори політичної соціалізації. Первинна та вторинна соціалізація.

7.4. Політичне лідерство. Поняття лідера. Основні теорії політичного лідерства. Типи політичного лідерства.

Змістовий модуль 2. Соціально-політичні процеси

Тема 8. Соціально-політичні конфлікти

- 8.1. Соціальний конфлікт: сутність, класифікація. Закономірності перебігу соціального конфлікту.
- 8.2. Розвиток теорії соціального конфлікту.
- 8.3. Соціальні технології управління соціальними конфліктами.

Тема 9. Соціальний та політичний процеси як складові суспільного розвитку

9.1. Соціальний та політичний процеси як складові суспільного розвитку. Суб'єкти та об'єкти. Стадії політичного процесу.

9.2. Типологія політичного процесу. Класифікація за об'єктом, за терміном, за значущістю, за публічністю, за масштабами

9.3. Основні види політичних процесів. Політична кампанія. Мітинг. Демонстрація. Реформа.

9.4. Особливості політичного процесу в Україні

Тема 10. Політика і влада

10.1. Влада як суспільне явище. Поняття і сутність влади, основні концепції влади. Народ - джерело і носій влади. Соціальне призначення влади. Основні види влади: політична, економічна, духовна, сімейна. Функції політичної влади.

10.2. Влада як форма суспільної могутності. Характеристики політичної влади. Проблема забезпечення легітимності влади та основні її види. Принцип розподілу влади та її історичні форми. Функціонування політичної влади.

10.3. Проблема ефективності політичної влади. Влада і владні відносини у сучасному українському суспільстві.

Тема 11. Політичний менеджмент і політичний маркетинг

11.1. Місце і роль політичного менеджменту в сучасному суспільстві. Поняття політичного менеджменту. Основні управлінські функції політичного менеджменту.

11.2. Основні елементи соціотехніки політичного менеджменту як інституту регулювання впливу на людей – правові норми, стимуляційні заохочення, соціопсихологічні маніпуляції, теоретико-політологічний зміст, маркетингове призначення, праксеологічна ефективність. Політико-управлінський інструментарій впливу на людей під час (і напередодні) політичних кампаній та подій.

11.3. Поняття „політичного маркетингу” як сучасного виду політичної технології. Західні трактування поняття „політичний маркетинг” (Д. Ліндон, М. Бонгран та ін.). Російські (В.

Халіпов, Ф. Ільясов, С. Морозова та ін.) та вітчизняні (В. Бебик, В. Полтораки та ін.) трактування поняття „політичний маркетинг”. Поняття „електоральний” і „соціальний” маркетинг. Поняття державноадміністративного маркетингу. Поняття некомерційного маркетингу. Класифікація видів некомерційного маркетингу.

11.4. Основні ознаки політичного маркетингу. Основні функції та цілі політичного маркетингу. Суб'єктні та об'єктні типи політичного маркетингу. Розгорнута схема функціонування політичного маркетингу. Найважливіші види і невід'ємні частини політичного маркетингу.

Тема 12. Політичні технології

12.1. Управління, як процес та певна послідовність дій людей, залучених у розроблення, прийняття і реалізацію управлінського рішення. Політичний менеджмент, як управлінський процес з рядом своїх особливостей. Особливості політичного технологічного процесу, як управлінського процесу, орієнтованого на рішення специфічних політичних завдань (підвищення авторитету державного, політичного лідера, формування електоральних переваг, вирішення конфліктних ситуацій тощо).

12.2. Головні учасники політико-технологічного процесу. Суб'єкт та об'єкт управління, їх класифікація. Особливості та характер взаємодії між суб'єктом і об'єктом управління. Пряма та опосередкована взаємодія учасників політико-технологічного процесу. Послідовність взаємодії суб'єкта та об'єкта управління.

12.3. Модель політико-технологічного процесу. Процеси - мотивації, комунікації і структуризації. Значення та вплив рівня культури суспільства і політичної культури, зокрема, на політичний технологічний процес. Регулюючий вплив норм культури, що здійснюється за допомогою двох механізмів: внутрішнього і зовнішнього. Соціальні структури (інститути, організації, групи, статуси). Ситуативні чинники та чинники часу, що впливають на характер та хід політико-технологічного процесу. Дії конкурентів та конкуренція в ході політичної взаємодії.

Тема 13. Особливості політичного процесу в Україні

13.1. Політичний процес та політична діяльність в Україні. Політичний процес. Політична діяльність.

13.2. Особливості прийняття політичних рішень в Україні. Політичне рішення.

13.3. Політична свідомість та політична культура. Типи політичної культури.

13.4. Політична культура і стабільність політичних систем. Політичні цінності. Політичні ідеали. Політична ідеологія. Функції політичної ідеології. Політична соціалізація.

Тема 14. Світовий політичний процес. Геополітика

14.1. Світовий політичний процес. Поняття і сутність міжнародної політики. Функції міжнародної політики в сучасних умовах.

14.2. Україна в системі міжнародних відносин.

14.3. Глобалізація.

Перелік практичних (семінарських) занять, а також питань та завдань до самостійної роботи наведено у таблиці «Рейтинг-план навчальної дисципліни».

Методи навчання та викладання

При викладанні навчальної дисципліни доцільно використовувати: пояснювально-ілюстративний метод; метод проблемного викладу; евристичний метод; дослідницький метод.

Для активізації та стимулювання навчально-пізнавальної діяльності здобувачів застосовуються: проблемні лекції (т.1, 4, 7, 13), дискусії (т.1, 4, 6-7), бесіди (т. 2-3, 5, 7-14), презентації (т. 5, 8, 11-14), моделювання професійних ситуацій (т.9-10), кейс-стаді (т. 4), дебати (т. 1-4, 6, 10, 12) та індивідуальна дослідницька робота.

Порядок оцінювання результатів навчання

ХНЕУ ім. С. Кузнеця використовує накопичувальну (100-бальну) систему оцінювання. Система оцінювання сформованих компетентностей у слухачів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, практичні заняття, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання сформованих компетентностей у слухачів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою. Контрольні заходи включають:

поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних, занять і самостійних завдань та оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 100 балів; мінімальна сума, що дозволяє слухачу отримати залік, – 60 балів);

модульний контроль, що проводиться у формі колоквиуму як проміжний міні-екзамен з ініціативи викладача з урахуванням поточного контролю за відповідний змістовий модуль і має на меті *інтегровану* оцінку результатів навчання слухача після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля.

Поточний контроль за цією дисципліною проводиться у таких формах та за максимальною кількістю балів:

активна участь в обговоренні питань теми – 50 балів;

поточна контрольна робота – 10 балів;

індивідуальна дослідницька робота – 20 балів;

колоквиуми – 20 балів.

Модульний контроль з цієї дисципліни проводиться у формі колоквиуму. Максимальна кількість балів, яку слухачі можуть отримати, складає 20 балів.

Загальний бал складається з накопичених балів за всі завдання, які округляються до цілого числа за математичними правилами.

Підсумковий контроль за дисципліною складається з суми балів за поточний та модульний контроль. Максимальний бал, який слухачі можуть отримати за підсумковий контроль, складає 100. Мінімальний бал за поточний та модульний контроль протягом семестру становить 60.

Формою підсумкової оцінки є залік. Залікова оцінка з навчальної дисципліни розраховується з урахуванням балів, отриманих під час поточного та модульного контролю за накопичувальною системою. Сумарний результат у балах за семестр складає: "60 і більше балів – зараховано", "59 і менше балів – не зараховано" та заноситься у залікову "Відомість обліку успішності" навчальної дисципліни.

Виставлення підсумкової оцінки здійснюється за шкалою, що наведено в таблиці «Шкала оцінювання: національна та ЄКТС».

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D		
60 – 63	E	задовільно	не зараховано
35 – 59	FX	незадовільно	
1 – 34	F		

Форми оцінювання та розподіл балів наведено у таблиці «Рейтинг-план навчальної дисципліни»

Рейтинг-план навчальної дисципліни

Тема	Форми та види навчання		Форми оцінювання	Мак бал
Тема 1. предметні метод дисципліни «Соціально-політичні студії»	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція за питаннями: 1. Предмет дослідження «Соціально-політичні студії». 2. Закони соціально-політичної сфери суспільства. 3. Методологія соціально-політичних студій.	Активна робота на лекції	
	Практичне заняття	Дискусія «Соціальний статус. Соціальна роль». Дебати «Сучасні парадигми соціально-політичного знання»	Активна участь в обговоренні питань теми	5
	<i>Самостійна робота</i>			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Основи типології соціально-політичних теорій: критерії класифікації, відповідність потребам практики, причини та механізми заміщення.	Перевірка домашніх завдань. Презентації		
Тема 2. Категоріальний апарат і функції соціально-політичних студій	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція за питаннями: 1. Категорії соціально-політичних студій 2. Концепції соціально-політичного знання. 3. Концепція символічного інтеракціонізму	Активна робота на лекції	
	Практичне заняття	Бесіда «Концепції соціально-політичного знання». Дебати «Концепція символічного інтеракціонізму».	Активна участь в обговоренні питань теми.	5
	<i>Самостійна робота</i>			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Категоріальний апарат соціально-політичних студій	Перевірка домашніх завдань		
Тема 3. Соціальна структура суспільства	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція за питаннями: 1. Поняття «соціальна спільність» і «соціальна група». 2. Соціальна структура суспільства. 3. Сутність та історичні типи соціальної стратифікації. 4. Соціальна мобільність, види мобільності	Активна робота на лекції.	
	Практичне заняття	Бесіда «Соціально-професійна структура суспільства». Дебати «Роль соціальної стратифікації в соціально-економічному розвитку суспільства».	Поточна контрольна робота.	5
	<i>Самостійна робота</i>			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Соціальна мобільність, види мобільності. Горизонтальна мобільність. Вертикальна мобільність. Висхідна соціальна мобільність. Низхідна соціальна мобільність. Інтергенераційна мобільність. Індивідуальна мобільність. Структурна соціальна мобільність.	Перевірка домашніх завдань		

Тема 4. Поняття, ознаки, структура й види соціальних інститутів	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція за питаннями: 1. Соціальні інститути: поняття та види. 2. Освіта як соціальний інститут. 3. Проблеми розвитку сім'ї в сучасному суспільстві	Активна робота на лекції	
	Практичне заняття	Дискусія «Функції соціальних інститутів та зміни, що відбуваються в них». Дебати «основні тенденції розвитку сім'ї за останні кілька десятиліть». Кейс-стаді «Соціальні інститути»	Активна участь в обговоренні питань теми	5
			Презентація домашнього завдання	
<i>Самостійна робота</i>				
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Критичний аналіз соціальних інститутів України. Роль держави в транзитивній економіці.	Перевірка домашніх завдань		
Тема 5. Держава як основний інститут політичної системи	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція за питаннями: 1. Держава як основний інститут політичної системи. 2. Основні ознаки і функції держави. 3. Форми правління та державного устрою.	Активна робота на лекції	
	Практичне заняття	Бесіда «Теорії державного регулювання економіки». Презентація «Історичний розвиток української держави»	Активна участь в обговоренні питань теми	5
	<i>Самостійна робота</i>			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Теорія суспільного вибору. Дж. Б'юкенен, У. Нісканен, М. Олсон, Г. Таллок. Економічна теорія «політичних інститутів». К. Шепсле, Б. Вайнгаст, Дж. Фіджер, Г. Холл, Д. Нельсон, Т. Еджерсон.	Перевірка домашніх завдань		
Тема 6. Громадські об'єднання та рухи. Політичні партії	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	1. Лекція за питаннями: 1. Громадські об'єднання та рухи. 2. Громадські організації і рухи в політичній системі. 3. Поняття «політична партія». Еволюція партій. Типологія партій. Різновиди партійних систем.	Активна робота на лекції.	
	Практичне заняття	Дискусія «Політичні партії та партійні системи». Дебати «Роль партій в соціально-економічному житті суспільства».	Активна участь в обговоренні питань теми.	5
	<i>Самостійна робота</i>			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Дослідження сучасних партій та партійних систем.	Перевірка домашніх завдань		

Тема 7. Політичне лідерство	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція за питаннями: 1. Особистість як суб'єкт і об'єкт суспільних відносин. 2. Політична участь. Критерії політичної участі. 3. Політична соціалізація. 4. Політичне лідерство	Активна робота на лекції.	
	Практичне заняття	Дискусії «Проблема соціалізації та інтеріоризація». Бесіда «Можливості політичної участі на сучасному етапі в Україні».	ІНДЗ	10
			Колоквіум	10
	<i>Самостійна робота</i>			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Основні теорії політичного лідерства. Типи політичного лідерства.	Перевірка домашніх завдань		
Тема 8. Соціально-політичні конфлікти	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція за питаннями: 1. Соціальний конфлікт: сутність, класифікація. 2. Розвиток теорії соціального конфлікту. 3. Соціальні технології управління соціальними конфліктами	Активна робота на лекції.	
	Практичне заняття	Бесіда «Технології управління соціальними конфліктами». Презентація «Теорії соціального конфлікту».	Активна участь в обговоренні питань теми.	5
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Концепція «оптимального компромісу» Р. Хазарі, А. Кхусро, В. Рао.	Перевірка домашніх завдань	
Тема 9. Соціальний та політичний процеси як складові суспільного розвитку	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція за питаннями: 1. Соціальний та політичний процеси як складові суспільного розвитку. 2. Типологія політичного процесу. 3. Основні види політичних процесів 4. Особливості політичного процесу в Україні	Активна робота на лекції.	
	Практичне заняття	Бесіда «Стадії політичного процесу». Моделювання професійних ситуацій. Політична кампанія.	Активна участь в обговоренні питань теми.	5
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Еволюція теорії соціально-політичних процесів.	Перевірка домашніх завдань	
Тема 10. Політика і влада	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція за питаннями: 1. Влада як суспільне явище. 2. Характеристики політичної влади. 3. Проблема ефективності політичної влади.	Активна робота на лекції.	

	Практичне заняття	Бесіда «Народ - джерело і носій влади». Дебати «Проблема забезпечення легітимності влади та основні її види». Моделювання професійних ситуацій	Активна участь в обговоренні питань теми	5
			Поточна контрольна робота	5
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Сучасні економічні теорії розподілу багатства і доходів. Трактатування розподілу багатства і доходів у теоріях справедливого суспільства М. Каддафі	Перевірка домашніх завдань	
Тема 11. Політичний менеджмент і політичний маркетинг	Аудиторна робота			
	Лекція	Лекція за питаннями: 1. Місце і роль політичного менеджменту в сучасному суспільстві. 2. Основні елементи соціотехніки політичного менеджменту. 3. Поняття „політичного маркетингу” як сучасного виду політичної технології. 4. Основні ознаки політичного маркетингу.	Активна робота на лекції	
	Практичне заняття	Бесіда «Політико-управлінський інструментарій впливу на людей під час (і напередодні) політичних кампаній та подій». Презентація «Розгорнута схема функціонування політичного маркетингу»	Активна участь в обговоренні питань теми.	5
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Західні трактування поняття „політичний маркетинг” (Д. Ліндон, М. Бонгран та ін.). Російські (В. Халіпов, Ф. Ільєсов, С. Морозова та ін.) та вітчизняні (В. Бебик, В. Полторак та ін.) трактування поняття „політичний маркетинг”.	Перевірка домашніх завдань	
Тема 12. Політичні технології	Аудиторна робота			
	Лекція	Лекція за питаннями: 1. Управління, як процес та певна послідовність дій людей, залучених у розроблення, прийняття і реалізацію управлінського рішення. 2. Головні учасники політико-технологічного процесу. 3. Модель політико-технологічного процесу.	Активна робота на лекції.	
	Практичне заняття	Бесіда «Методологічні основи сучасної парадигми економічної теорії». Презентація «Вітчизняна економічна теорія: від кризи до нової парадигми». Дебати «Нова еkleктика»	Активна участь в обговоренні питань теми.	5
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Процеси - мотивації, комунікації і структуризації. Значення та вплив рівня культури суспільства і політичної культури, зокрема, на політичний технологічний процес. Регулюючий вплив норм культури, що здійснюється за допомогою двох механізмів: внутрішнього і зовнішнього.	Перевірка домашніх завдань	

Тема 13. Особливості політичного процесу в Україні	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція за питаннями: 1. Політичний процес та політична діяльність в Україні. 2. Особливості прийняття політичних рішень в Україні. 3. Політична свідомість та політична культура. 4. Політична культура і стабільність політичних систем.	Активна робота на лекції.	
	Практичне заняття	Бесіда «Політичні рішення та їх вплив на розвиток країни». Презентація «Політична культура».	ІНДЗ	10
	<i>Самостійна робота</i>			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Політичні цінності. Політичні ідеали. Політична ідеологія. Функції політичної ідеології. Політична соціалізація.	Питання та завдання до самостійного опрацювання		
Тема 14. Світовий політичний процес. Геополітика	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція за питаннями: 1. Світовий політичний процес. 2. Україна в системі міжнародних відносин. 3. Глобалізація.	Активна робота на лекції.	
	Практичне заняття	Бесіда «Роль глобалізаційних процесів». Презентація «Міжнародна арена та роль України».	Колоквіум	10
	<i>Самостійна робота</i>			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Міжнародна політика. Роль України у розвитку світової торгівлі.	Питання та завдання до самостійного опрацювання		
			Разом	100

Рекомендована література

Основна

1. Політологія: навчально-методичний посібник (у схемах і таблицях) / за наук. ред. проф. В. С. Бліхара. Львів: ПП «Арал», 2018. – 540 с
2. Требін М. П. Соціально-політичні студії : навч. посіб. / М. П. Требін. – Харків : Право, 2019. – 544 с.

Додаткова

3. «Європа регіонів» як ідентичнісний проект // Політико-правова ментальність українського соціуму в умовах європейської інтеграції : монографія / [О. О. Безрук, В. С. Бліхар, Л. М. Герасіна та ін.]; за ред. М. П. Требіна. – Харків : Право, 2019. – 816 с.
4. Навчально-методичний посібник для самостійної роботи та семінарських занять з навчальної дисципліни «Конфліктологія» / уклад.: М.П. Требін, Л.М. Герасіна, В.Д. Воднік, О.М. Сахань. Харків: Нац. юридичний університет імені Ярослава Мудрого, 2021. – 46 с.
5. Соціально-політичні комунікації як чинник консолідації та демократизації українського суспільства: щорічник наукових праць студентів та викладачів кафедри філософії та політології Західноукраїнського національного університету / відп. ред. Т. В. Гончарук (Чолач). Тернопіль: ЗУНУ, 2021. – 530 с.
6. Соціально-політичні студії: наук. альм.: пр. молодих науковців. (Науки:

політологія, соціологія, історія, економіка). (Вип. 5) / ОНУ ім. І.І.Мечникова, Ф-т міжнар. відносин, політології та соціології. - Одеса : Одес. нац. ун-т ім. І.І. Мечникова, 2021. – 184 с.

Інформаційні ресурси

7. Сторінка курсу на платформі Moodle (персональна навчальна система). Розміщено: <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=7670>
8. Державна служба статистики України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.